

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/66/2022
Identifikačné číslo spisu:	2116215186
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Katarína Katková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2116215186.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Bytové družstvo s o sídlom v Trnave, Trnava, Ludvika van Beethovena 26, IČO: 00 175 480, zastúpeného UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s. r. o., Bratislava, Mliekarenská 2, IČO: 36 662 291, proti žalovanému Prima banka Slovensko, a. s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpenému advokátskou kanceláriou SEDLAČKO a PARTNERS, s. r. o., Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, o vydanie bezdôvodného obohatenia, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 11C/21/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 25. októbra 2021 sp. zn. 24Co/90/2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 25. októbra 2021 sp. zn. 24Co/90/2020 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinstančný súd“) rozsudkom z 20. augusta 2020 č. k. 11C/21/2017-528 návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol (I. výrok). Zároveň súd prvej inštancie zamietol žalobu (II. výrok) s tým, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca po pripustení zmeny žaloby sa domáhal zaplata sumy 94,26 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

1.2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 451 ods. 1 a 2, § 488, § 489, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 4 písm. i), § 53 ods. 5, § 53 ods. 12 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), § 53 ods. 1 až 3 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 53a ods. 1 v znení účinnom od 1. marca 2010, § 497, § 502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“ alebo „ObZ“), § 1 ods. 2 písm. a), § 2 písm. a), písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 24a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných

úveroch a pôžičkách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 8b ods. 1 veta prvá zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 31. októbra 2018 (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov“ alebo „ZoVB“), § 8b ods. 3 ZoVB v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 9 ods. 7 ZoVB v znení účinnom od 1. novembra 2018.

1.3. Zo Zmluvy o termínovanom úvere č. XX/XXX/XX z 22. decembra 2009 (ďalej len „zmluva“ alebo „zmluva o úvere“) vyplýva, že klient - vlastníci bytov v bytovom dome súp. č. XXXX na Ul. E., zastúpení Bytovým družstvom so sídlom v Trnave (zastúpené W. M., prokuristom) a žalovaný (banka pôvodne označená ako Dexia banka Slovensko a. s.) uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť klientovi úver vo výške 6.630 eur (199.735,38 Sk) za účelom obnovy bytového domu. Úročenie úveru bolo dojednané v odseku 2.2.4. zmluvy, keď celková revizibilná úroková sadzba je hodnota 1 mesačného EURIBOR plus úrokové rozpätie 2,74 % p. a.

1.3.1. Podľa bodu 5.5. zmluvy banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi klientovi.

1.3.2. Na základe Dodatku č. 1 k zmluve o úvere z 28. januára 2010 sa zmenil iba dátum posledného čerpania úveru.

1.3.3. Listom žalovaného adresovaného žalobcovi žalovaný potvrdil zmenu úrokovej sadzby na úvere č. 06/067/09 realizovanú dňa 28. septembra 2012 a zároveň listom zo 4. septembra 2012 žalovaný oznámil žalobcovi, že v súvislosti s bodom 5.5. zmluvy o úvere žalovaný zmenil dňom 20. septembra 2012 úrokové rozpätie na 3,0 % p. a.

1.4. Súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania podľa § 164 Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) z dôvodu, že uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 29. októbra 2019 č. k. I. ÚS 428/2019-12 bola sťažnosť žalovaného odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

1.5. Zmluvu o úvere uzavrel žalovaný ako správca z titulu svojho oprávnenia vyplývajúceho mu z § 8b ods. 1 ZoVB v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a z článku III. Zmluvy o výkone správy č. 252 pre bytový dom E.. Dlžníkmi z úverovej zmluvy sú jednotliví vlastníci bytov v bytovom dome, kým správca je ich zákonným zástupcom.

1.5.1. Právny vzťah založený zmluvou o úvere je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou. Žalovaný pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, ktorý poskytol úver v rámci svojho podnikania.

1.5.2. Úver bol poskytnutý v súvislosti s obnovou bytového domu, a teda za účelom zveľadenia majetku fyzických osôb - spotrebiteľov. Na strane dlžníka tak vystupovali spotrebiteľia, ktorým nebol úver poskytnutý v rámci obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Za spotrebiteľov na základe zákonného splnomocnenia konal správca bytového domu.

1.6. Žalobca sa žalobou voči žalovanému domáhal vydania bezdôvodného obohatenia získaného na úkor vlastníkov bytov tým, že žalovaný zvýšil úrokové rozpätie na základe neplatného ustanovenia (bod 5.5. zmluvy), ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

1.6.1. Pokiaľ ide o znenie bodu 5.5. zmluvy, súd prvej inštancie ho považoval za určité a zrozumiteľné, a teda platne dojednané (§ 37 ods. 1 OZ a contrario), keďže žalovaný je oprávnený jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta, pričom zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta.

1.6.2. Podľa názoru súdu prvej inštancie zrozumiteľnosť a určitosť ustanovenia bodu 5.5. zmluvy vyplýva aj z dokazovania výsluchom svedkov W. M. a W. T..

1.7. Súd prvej inštancie uviedol, že Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“) sa v stanovisku z 28. apríla 2016 nevyjadřila k bodu 5.5. zmluvy, ale iba k bodu 12.1.1.1. zmluvy (platenie sankčného zvýšenia).

1.7.1. Súd prvej inštancie poukázal na to, že rozsudok Krajského súdu v Žiline z 10. februára 2016 sp. zn. 7Co/563/2015 bol zrušený rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolač súd“), pričom následne Krajský súd v Žiline rozhodol rozsudkom z 18. apríla 2018 sp. zn. 7Co/13/2018, ktoré je ale neaplikovateľné na prejednávajúcu vec, keďže vychádza z iných skutkových okolností (posudzovaná zmluva nebola uzavretá za účelom obnovy bytového domu, v ktorej by ako dlžníci vystupovali vlastníci bytov zastúpení správcom; v konaní ako dlžníci vystupovali fyzické osoby bez zastúpenia, pričom navyše znenie bodov 4.6. a 5.5. nebolo totožné, keďže bola inak definovaná zmena miery rizika klienta). Vzhľadom na absenciu skutkových okolností oboch prípadov na odlišné znenie dojednaných zmlúv nebolo možné aplikovať § 53a ods. 1 OZ. Obdobne to platí i o rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. júna 2016 sp. zn. 11Co/471/2015.

1.8. Ak by aj bola v spotrebiteľskej zmluve obsiahnutá taká podmienka, ktorá by svojím charakterom spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ale bola individuálne dojednaná, nepôjde o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania toho, že zmluvná podmienka bola individuálne dojednaná, nesie dodávateľ, v tomto prípade žalovaný.

1.8.1. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, pretože správca (ktorý je odborne spôsobilou osobou) mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy, a to aj za pomoci právnik. Nie je pritom podstatné, že si boli znenia viacerých zmlúv podobné, čo je akceptovateľné, keďže išlo o uzatváranie obdobných zmlúv za obdobným účelom (obnova bytového fondu toho-ktorého bytového domu). Rozhodujúce je, že kontraktálny proces prebehol medzi žalovaným ako bankou a žalobcom ako správcom, ktorý bol odborne spôsobilou osobou, a ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť.

1.8.2. Podľa názoru súdu prvej inštancie spotrebiteľa mali prostredníctvom žalobcu ako správcu možnosť zmluvné podmienky si dohodnúť, zmluvné podmienky boli individuálne dojednané, a preto žiadnu z nich (ani bod 5.5. zmluvy) nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

1.8.3. O neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde ani vtedy, ak ide o cenu plnenia, pričom v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia. Bod 5.5. zmluvy umožňuje zmenu úrokovej sadzby aj v prospech spotrebiteľa (keďže banka má možnosť meniť, a teda aj znížiť, nielen zvýšiť úrokovú sadzbu), a preto chýba značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

1.8.4. Žalobca vedel o aplikácii bodu 5.5. zmluvy od začiatku jeho použitia a voči tomuto postupu po rokovaní so žalovaným už nenamietal, hoci mal viacero možností riešiť situáciu inak (nesplácanie úveru alebo jeho splácanie len do výšky pôvodného úroku; predčasné splatenie úveru; prechod do inej banky; uplatnenie bodu 5.8. zmluvy).

1.8.5. K dôvodnosti použitia bodu 5.5. zmluvy súd prvej inštancie poukázal na výpoveď svedka W., ktorý uviedol, že dôvodom zmeny úrokového rozpätia boli refinančné náklady banky a zhoršený rating klienta, pričom zhoršenie ratingu klienta bolo odôvodnené tým, že stúpila nezamestnanosť, boli ohrozené

pravidelné splátky od majiteľov bytov, pretože nezamestnaní nemali z čoho platiť, pričom vlastníkov nad 55 rokov bolo nad 50 %, starší prichádzali o prácu, prestávali byť platby schopní, úverová komisia prehodnotila rating klienta. Je všeobecne známe, že v druhej polovici roka 2011 sa prehĺbila tzv. dlhová kríza v eurozóne a došlo k spomaleniu, resp. k poklesu ekonomického rastu a nešlo o obdobie hospodárskeho rastu, ako sa mylne domnieval žalobca. V uvedenom období sa pritom miera rizika dlžníkov zhoršila vo všeobecnosti a zvýšilo sa riziko nesplácania úverov.

1.8.6. V posudzovanej veci došlo k zmene miery rizika klienta z dôvodu zmeny ratingu klienta, čím sa naplnil jeden z dôvodov, ktorý si strany ako dôvod jednostrannej zmeny úrokového rozpätia dojednali v bode 5.5. zmluvy. Zvýšenie úrokového rozpätia je možné považovať za adekvátne, pretože bod 12.1.1.1. (ktorý žalovaný neaplikoval) umožnil za určitých podmienok zvýšenie úrokového rozpätia až do 3,62 % p. a. Bod 5.5. zmluvy pritom ani nemá hornú hranicu zvýšenia, napriek tomu žalovaný úrokové rozpätie zvýšil iba na hodnotu 3,0 % p. a. V konaní nebolo preukázané, že by v čase zvýšenia úrokového rozpätia žalobca namietal neadekvátnosť zvýšenia.

1.9. Keďže nebolo možné považovať bod 5.5. zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nebolo možné dospieť k záveru, že by žalovaný prijal bezdôvodné obohatenie na úkor vlastníkov bytov, preto súd prvej inštancie žalobu zamietol.

1.10. Podľa názoru súdu prvej inštancie sa žalovaný bezdôvodne neobohatil, a tak bolo by nadbytočné podrobne sa zaoberať otázkou premlčania nároku a vznesenou námietkou premlčania.

1.11. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, preto súd prvej inštancie priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 25. októbra 2021 č. k. 24Co/90/2020-629 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výrokov II. a III. potvrdil (I. výrok) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu (II. výrok).

2.1. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie dôkladne zaoberal tým, či ustanovenie bodu 5.5. zmluvy o úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

2.1.1. Po oboznámení sa so znením zmluvy, najmä s bodom 5.5. a po výsluchu svedkov W. (ktorý ako prokurista zmluvu za žalobcu podpísal) a W. (ktorý ako obchodný manažér podpísal zmluvu za žalovaného) súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, že pred uzavretím zmluvy prebehol riadny kontraktačný proces, súčasťou ktorého bolo aj pripomienkovanie zmluvy zo strany žalobcu.

2.1.2. Svedok W. vo svojej výpovedi výslovne uviedol, že pred uzavretím úverových zmlúv štandardným spôsobom prebehli rokovania medzi žalobcom a žalovaným a zmluvu o úvere prekonzultovali s právnikom. Rokovania trvali určitý čas, kým zmluvu podpísali. Niektoré pripomienky boli vzaté do úvahy, väčšina nie. Takéto zmluvy žalobca uzavrel pre viacero bytových domov, s bankou boli preto v častom kontakte.

2.1.3. Aj svedok W. potvrdil, že so žalobcom mali nadštandardné vzťahy, všetky účty žalobca viedol u žalovaného, väčšinu úverov mal u neho. Každá zmluva bola dôsledne prebratá, zo strany žalobcu boli len drobné (nie zásadné) pripomienky.

2.1.4. Z takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil správny záver, že zmluva o úvere bola individuálne dojednaná, tvorili ju individuálne dojednané zmluvné ustanovenia, s ktorými sa žalobca mal nielen možnosť oboznámiť pred podpisom zmluvy, ale aj obsah týchto zmluvných ustanovení ovplyvniť.

2.1.5. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne normy (§ 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka), keď konštatoval, že nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku v bode 5.5. zmluvy.

2.1.6. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že úrok z úveru predstavuje cenu plnenia, v dôsledku čoho v zmysle § 53 ods. 1 OZ neprichádza do úvahy jeho posudzovanie ako prípadnej neprijateľnej zmluvnej podmienky.

2.2. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne skúmal prípadnú neprijateľnosť zmluvnej podmienky zakotvenej v bode 5.5. zmluvy podľa § 53 ods. 4 písm. i) OZ.

2.2.1. V danom prípade boli dôvody jednostrannej zmeny úrokovej sadzby v bode 5.5. dohodnuté zrozumiteľne a určito, nebolo preto možné prijať záver, že zmluvná podmienka je neprijateľná. Podstatným v danom prípade je aj to, že bod 5.5. zmluvy umožňuje zmenu úrokovej sadzby nielen v neprospech spotrebiteľa (teda sadzbu zvýšiť), ale aj v prospech spotrebiteľa (teda sadzbu znížiť), a teda nemôže spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán iba v neprospech spotrebiteľa.

2.3. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie sa nezaoberal rozsudkami najvyšších súdnych autorít, hoci obsahovali ucelený právny názor a zjavne sa odklonil od názoru najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/127/2017 a ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 124/2020, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015, ktorý bol zrušený rozhodnutím najvyššieho súdu, pričom uvedené rozhodnutia vychádzajú z iných skutkových okolností.

2.3.1. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017 ani ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 124/2020 priamo neriešili otázku neprijateľnosti zmluvnej podmienky, keď nastolenými otázkami boli aktívna vecná legitímácia, naliehavý právny záujem, možnosť vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluve uzavretej pred účinnosťou zákona č. 568/2007 Z. z. a priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Rozhodnutie súdu vo veci (aj keď v obdobnej) nezaväzuje ďalšie súdy rozhodujúce neskôr v inej veci.

2.4. Pretože odvolacia námietka týkajúca sa argumentácie súdu prvej inštancie vo vzťahu k plynutiu premĺčacej doby nekorešponduje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, odvolací súd sa s námietkou nezaoberal.

2.5. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd uviedol, že v odvolacom konaní bol plne úspešný žalovateľ, a preto mu vznikol nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi. Prípadnú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúcich výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné alebo čiastočné) odvolací súd nezistil. Výslovil, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu žalobca (ďalej len „žalobca“ alebo „dovolaťel“) podal dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že predmetom konania a z toho vyplývajúceho súdneho prieskumu nie je bod 2.2.4. zmluvy, ale bod 5.5. zmluvy (zmenová klauzula).

3.1.2. Podľa jeho názoru výklad zákona prvoinstančným a odvolacím súdom je extrémne nespravodlivý a vedie k úplnej nemožnosti posudzovania zmenových klauzúl obsiahnutých v § 53 ods. 4 písm. i) a j) OZ.

3.2. Mal za to, že odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu neposkytuje logické, presvedčivé argumenty a popisy úvah, ako dospeli na základe vykonaného dokazovania k záveru, že žalovaný preukázal individuálne dojednanie predmetnej zmluvy. Aj napriek tomu, že žalovaný nikdy neprodukoval žiadny dôkaz, nenavrhol preukazovanie individuálneho dojednania so spotrebiteľmi v zmysle § 53 ods. 3 OZ, súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu preukázania individuálneho dojednania.

3.2.1. Výpoveďami svedkov a listinnými dôkazmi bol vysvetlený nejednoznačne a neúplne „kontraktačný proces“ v rokoch 2006 až 2010, pričom žalovaným produkované dôkazy vôbec nepreukazujú individuálne dojednanie zmluvných podmienok v prípade uzavretia konkrétnej zmluvy medzi žalovaným a spotrebiteľmi.

3.2.2. Spotrebiteľmi sú jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov a nie správca. Súd prvej inštancie však preklenul nedostatok individuálneho dojednávania spotrebiteľmi cez priebeh „kontraktačného procesu“ medzi zamestnancom banky a zástupcom správcu (prokuristom), čo je nepripustné a nemá oporu v ustanoveniach Občianskeho zákonníka.

3.3. Bod 5.5. zmluvy umožňuje zmeniť banke jednostranne úrokovú sadzbu kedykoľvek, automaticky bez dodatku, na základe vlastného rozhodnutia, a to netransparentným a nejasným spôsobom.

3.3.1. Bod 5.7. zmluvy umožňuje spotrebiteľom jedenkrát ročne a za poplatok určený v Sadzobníku poplatkov požiadať banku o prehodnotenie miery rizika, o ktorom však rozhoduje zase len banka, nie spotrebiteľia.

3.3.2. Uvedené ustanovenie po formálnej aj po materiálnej stránke spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ nemôže sám jednostranne rozhodnúť o zmene, tak ako je to v prípade banky.

3.3.3. Zmluvné podmienky sú nejasné, neprimerané a jednoznačne stavajú spotrebiteľa do nevýhodnejšej pozície oproti veriteľovi, a to osobitne pokiaľ ide o právo banky sa rozhodnúť o zvýšení svojej vlastnej marže (zisku).

3.3.4. Keďže zmluvné podmienky sú formulované príliš široko, nejednoznačne a môžu byť zo strany banky uplatnené svojvoľne, netransparentne, preto sú neprijateľné.

3.4. Mal za to, že súdy oboch inštancií opomenuli vykonať právne posúdenie samotného textu bodu 5.5. a zaoberali sa okolnosťami odlišnými od znenia ustanovenia bodu 5.5., a tak nesprávne procesne postupovali, pokiaľ sa nezaoberali obsahom a právnym významom a samotným výkladom textu neprijateľnej zmluvnej podmienky.

3.4.1. Svoju argumentáciu podporil rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „SDEU“), podľa ktorých musí byť zmluvná podmienka spojená so zmenou poplatkov jasne formulovaná, aby mohol spotrebiteľ na základe jasných kritérií predpokladať prípadné zmeny poplatkov.

3.5. V zmysle § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

3.5.1. Aj napriek poukazu na existenciu právoplatných súdnych rozhodnutí, ktoré sa vyporiadali s

bodom 4.6. zmluvy (v posudzovanej veci bod 5.5.) a určili ju za neprijateľnú zmluvnú podmienku, súdy oboch inštancií túto skutočnosť nevyhodnotili správne, zjavne sa jej nevenovali. Zákonný zákaz aplikácie a povinnosť zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi žalovaným, bola prvoinštančným súdom úplne odignorovaná. Súd prvej inštancie ani v súlade s § 298 ods. 1 CSP nevyslovil, že zmluvná podmienka používaná žalovaným v spotrebiteľskej zmluve v bode 5.5. zmluvy je neprijateľná.

3.6. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie nevykonával dokazovanie listinami vôbec, pretože nepostrehol rozdiely uvedené v listinných dôkazoch.

3.6.1. Na základe vyjadrenia žalovaného jediným dôvodom pre zvýšenie úrokového rozpätia bolo „prehodnotenie rizika klienta z dôvodu porušenia záväzkov zo zmlúv o termínovanom úvere,“ čo nie je zmluvne dojednaný dôvod v zmysle bodu 5.5.

3.6.2. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania vyabstrahoval skutkový stav ohľadom „individuálneho dojednávania“ k bodu 5.5. takým spôsobom, že jeho závery nie sú v súlade s vykonaným dokazovaním, ale v príkrom rozpore so skutočnosťami, ktoré z dokazovania vyplynuli.

3.7. Rozsudok odvolacieho súdu považoval za zmätočný, arbitrárny, porušujúci jeho právo na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

3.8. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP odôvodnil položením otázok, od ktorých záviselo rozhodnutie veci, a ktoré neboli dovolacím súdom vyriešené: 1/ Je možné individuálne dojsť v zmysle § 53 ods. 2 OZ zmluvné ustanovenia s inou osobou ako spotrebiteľom? 2/ Sú podmienky uvedené v § 53 ods. 4 písm. a) až w) OZ spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ak sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny a sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak sú individuálne dojednané, považované za neprijateľné a teda neplatné podľa § 53 ods. 5 OZ, alebo sa na ne vzťahuje režim druhej vety § 53 ods. 1 OZ? 3/ Aké sú výnimky aplikácie § 53a ods. 1 OZ na posudzované neprijateľné zmluvné podmienky; patria medzi ne „iné skutkové okolnosti“, „netotožnosť“, prípadne iné zákonné výnimky?

3.9. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že považuje dovolanie za neprípustné, preto navrhol, aby ho dovolací súd odmietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

4.1. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za vecne správne a riadne odôvodnené.

4.2. Podľa jeho názoru nesúhlas s odôvodnením rozhodnutia nezakladá vadu zmätočnosti. Už len samotná možnosť argumentovať s názormi odvolacieho súdu znamená, že sa v ňom namietaná vada zmätočnosti nevyskytuje.

4.3. Odvolací súd nemusí odpovedať na každú jednu žalobcom nastolenú otázku, ak dáva odpoveď na všetky podstatné otázky, ktoré považoval odvolací súd v konkrétnom prípade za podstatné.

4.4. Zo skutkového stavu je zrejmé, že bod 5.5. bol individuálne dojednaný a nie je v neprospech spotrebiteľa, nakoľko mohlo dôjsť aj k zníženiu úrokovej sadzby.

4.5. Postavenie spotrebiteľov bolo zachované tým, že vo vzťahu k banke boli zastúpení odborne spôsobilým správcom, ktorý bol povinný dojsť pre spotrebiteľov najvýhodnejšie podmienky úveru bez neprijateľných podmienok, pričom boli chránení tým, že vzťah medzi nimi a správcom je vzťahom spotrebiteľským (R 78/2021).

4.6. Keďže došlo k dohode medzi bankou a správcom, považuje výklad pojmu „značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán“ za vedľajší.

4.7. To, či je zmluvné ustanovenie pre strany určité a zrozumiteľné, musí súd zisťovať ku dňu uzavretia zmluvy. Preto uvedenú skutočnosť súd prvej inštancie preskúmal výsluchom zástupcov správcu a banky, ktorí zmluvu uzatvárali. Zástupca správcu potvrdil, že v čase uzavretia zmluvy boli vysvetlené a správcovi jasné všetky ustanovenia a správca ich takto akceptoval.

4.8. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie (ani odvolacieho súdu) neexistovalo právoplatné rozhodnutie, ktoré by určovalo, že bod 5.5. zmluvy o úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Krajský súd v Trnave rozhodol až rozsudkom z 24. novembra 2021 č. k. 25Co/90/2020-684, pričom v rozpore s vlastnou ustálenou rozhodovacou praxou potvrdil rozsudok Okresného súdu Piešťany z 13. augusta 2020 č. k. 14C/21/2017-500, ktorý okrem iného určoval toto ustanovenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

4.8.1. Uvedené rozhodnutie on napadol dovolaním z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces a nesprávneho právneho posúdenia. Toto rozhodnutie je neodôvodneným excesom odvolacieho súdu, navyše v čase rozhodnutia prvoinštančného ani odvolacieho súdu ešte neexistovalo.

4.8.2. Rozhodnutia uvedené žalobcom sa týkali iného druhu úveru, ktorý bol poskytovaný individuálnym spotrebiteľom (neboli zastúpení správcom). Navyše, aj znenie bodu 4.6. je oproti bodu 5.5. zmluvy rozdielne, pretože jeho formulácia je podrobnejšia. Vzhľadom na uvedené nemožno aplikovať § 53a ods. 1 OZ.

4.9. Ohľadne žalobcom namietaného nevykonania listinných dôkazov konštatoval, že ide iba o jeho subjektívnu nespokojnosť s hodnotením dôkazov. Súd pritom hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

4.10. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že žalobca právne otázky položil bez toho, aby špecifikoval, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Navyše ide o spor, ktorého predmet nedosahuje majetkový cenzus podľa § 422 ods. 1 CSP (žalovaná suma bola 58,16 eur), preto je dovolanie z dôvodu podľa § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. b) CSP neprípustné.

4.10.1. Podotkol, že žiadne ustanovenie Občianskeho zákonníka (ani iného právneho predpisu) neprikazuje dodávateľovi individuálne dojednať zmluvu priamo so spotrebiteľom.

4.10.2. Rokovania o uzavretí zmluvy inicioval žalobca, ktorý mohol zabezpečiť ich účasť. Sám sa ich však zúčastnil bez prítomnosti individuálnych vlastníkov napriek tomu, že tvrdil, že ich účasť na rokovaniach so žalovaným bola potrebná, preto je jeho námietka účelová.

4.10.3. Ustanovenie § 53 ods. 1 druhá veta OZ neguje právnu úpravu, podľa ktorej nesmú spotrebiteľské zmluvy obsahovať neprijateľné podmienky, ktorých demonštratívny výpočet je uvedený v § 53 ods. 4 OZ. V dôsledku toho platí, že ustanovenie, ktoré je individuálne dojednané, nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Takýto záver vyplýva aj z čl. 3 ods. 1 smernice 93/13/EHS, podľa ktorého sa považuje za nekalú iba taká zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá a táto podmienka napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy.

4.10.4. Poukázal na to, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu nebol bod 5.5. zmluvy o úvere považovaný za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z jazykového znenia § 53a ods. 1 OZ však platí, že toto ustanovenie sa aplikuje iba v prípade zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Dovolateľ v dovolaní uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, pričom namietal nepreukázanie individuálneho dojednania zmluvných podmienok najmä s poukazom na zmenovú klauzulu v bode 5.5. zmluvy, ktorú považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, namietal jej neurčitost', svojvôľu žalovaného pri zvyšovaní úrokovej sadzby bez uvedenia riadneho vysvetlenia.

7. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 251/03). Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona teda treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

8.1. Z práva na spravodlivý proces vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., sp. zn. 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

9. Podľa čl. 2 ods. 1 CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

9.1. Podľa čl. 2 ods. 2 CSP právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

10. Jedným zo základných aspektov právneho štátu je princíp právnej istoty. Zákonná formulácia princípu právnej istoty vyjadrená v čl. 2 CSP chráni hodnotu predvídateľnosti práva, resp. súdnych rozhodnutí ako jednu z najvyšších ústavných hodnôt materiálneho právneho štátu.

11. Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa

uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

12. Z bodu 5.5. zmluvy o termínovanom úvere č. XX/XXX/XX z 22. decembra 2009 (č. 1. 20 spisu) vyplýva: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi.“

13. Dovolací súd zistil, že obsahovo totožná zmluvná podmienka v bode 5.5. zmluvy o termínovanom úvere č. XX/XXX/XX zo 16. decembra 2008 v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi.“, bola už predmetom skúmania v spore vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 14C/21/2017 o vydanie bezdôvodného obohatenia medzi totožnými stranami a vo výroku rozsudku Okresného súdu Piešťany z 13. augusta 2020 sp. zn. 14C/21/2017 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 24. novembra 2021 sp. zn. 25Co/90/2020 bola vyhlásená za neprijateľnú. Najvyšší súd rozsudkom z 31. mája 2023 sp. zn. 5Cdo/71/2022 dovolanie žalovaného Prima banky Slovensko, a. s. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 24. novembra 2021 sp. zn. 25Co/90/2020 zamietol, pričom ústavný súd uznesením z 5. decembra 2023 sp. zn. IV. ÚS 617/2023 ústavnú sťažnosť sťažovateľa Prima banky Slovensko, a. s. odmietol.

14. V ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu s obdobným predmetom konania (napr. sp. zn. 7Cdo/98/2022, 7Cdo/74/2023, 4Cdo/78/2023, 4Cdo/77/2023) dovolací súd rozhodoval o dovolaniach žalobcu proti rozsudkom odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutia súdu prvej inštancie o zamietnutí žalôb žalobcu. Súd prvej inštancie v týchto prípadoch žaloby zamietol, pretože nepovažoval bod 5.5. zmluvy o úvere za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ale za bod platne dojednaný, určitý a zrozumiteľný. Význam tohto bodu bol podľa názoru súdu prvej inštancie stranám zrejmý a bolo preukázané, že rokovania týkajúce sa uzatvorenia zmluvy a ich zmien boli dojednané individuálne, pričom za vlastníkov konal správca, ktorý bol odborne spôsobilou osobou, a ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť. Najvyšší súd na dovolanie žalobcu rozsudky odvolacieho súdu zrušil a veci mu vrátil na ďalšie konania, pričom vo vzťahu k obom dôvodom prípustnosti dovolania uplatneným sťažovateľom (§ 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP) uviedol, že „z rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/71/2022 z 31. 05. 2023 vychádzal ako z prejudikatúry, ktorá už vyhodnotila právnu otázku týkajúcu sa neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá už bola v rozhodovacej praxi dovolacím súdom vyriešená.“ I tieto rozhodnutia najvyššieho súdu boli posudzované ústavným súdom, pričom ústavné sťažnosti boli odmietnuté uzneseniami sp. zn. I. ÚS 140/2024, IV. ÚS 663/2023, I. ÚS 111/2024 pre zjavnú neopodstatnenosť.

15. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu, senátu rozhodujúceho v prejednávanej spore, pokiaľ obsahovo totožná zmluvná podmienka bola predmetom skúmania súdmi nižšej inštancie a vyhlásená za neprijateľnú a najvyšší súd sa s takýmto posúdením stotožnil (pozri bod 13. tohto rozhodnutia a

rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/71/2022), pričom v ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu s obdobným predmetom názor obsiahnutý v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/71/2022 nebol spochybnený (pozri bod 14. tohto rozhodnutia), potom od takéhoto názoru sa dovolací súd nepovažuje za potrebné odkloniť, stotožňuje sa s ním a v celom rozsahu naň odkazuje, lebo je plne aplikovateľné aj na rozhodovanú vec.

15.1. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, že nebolo možné považovať bod 5.5. zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nebolo možné dospieť k záveru, že by žalovaný prijal bezdôvodné obohatenie na úkor vlastníkov bytov, čo je v rozpore s rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/71/2022 a ďalšími rozhodnutiami najvyššieho súdu citovaným v bode 14. tohto rozhodnutia, v ktorých posúdenie a vyhlásenie tejto zmluvnej podmienky za neprijateľnú bolo akceptované.

15.2. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd postupoval v súlade s vyššie uvedenými rozhodnutiami najvyššieho súdu, konštatoval prípustnosť dovolania žalobcu a aj jeho dôvodnosť. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

16. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

17. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.